

รายงานการสำรวจข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สมาคมพ่อค้าข้าวโพดและพืชพันธุ์ไทย

จังหวัดพิจิตร เพชรบูรณ์ เลย

ระหว่างวันที่ 9 – 11 กรกฎาคม 2566

ตามที่ ประชุมคณะกรรมการสมาคม ครั้งที่ 6/2566 เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2566 ที่ประชุมมีมติเห็นด้วย ในการเดินทางไปประชุมสัญจร และสำรวจข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดพิจิตร เพชรบูรณ์ เลย ระหว่างวันที่ 9 – 11 กรกฎาคม 2566 เพื่อเป็นข้อมูลให้กับสมาชิก

จังหวัดพิจิตร

สภาพทั่วไป

จังหวัดพิจิตรตั้งอยู่บริเวณภาคเหนือตอนล่าง ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 348 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ 4,529 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้ ทิศเหนือติดต่อกับ จังหวัดพิจิตรโลก ทิศใต้ติดต่อกับ จังหวัดนครสวรรค์ ทิศตะวันออกติดต่อกับ จังหวัดเพชรบูรณ์ ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดกำแพงเพชร ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิประเทศของจังหวัดพิจิตร โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำสำคัญ 2 สายไหลผ่าน คือ แม่น้ำยม และแม่น้ำน่าน พื้นที่ด้านตะวันออกซึ่งติดกับจังหวัดเพชรบูรณ์จะสูงกว่า บริเวณอื่น และลาดเอียงลงสู่พื้นที่ด้านตะวันตก

สภาพการเกษตรกรรม

จังหวัดพิจิตรมีพื้นที่ทั้งหมด 2,831,883 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตร 2,250,316 ไร่ (คิดเป็นร้อยละ 79.47 % ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่ปลูกข้าว 1,990,260 ไร่ (คิดเป็นร้อยละ 79.47 % ของพื้นที่ทำการเกษตร) พืชไร่ พืชผัก และไม้ดอก 152,674 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น 93,502 ไร่ และเกษตรอื่นๆ 13,880 ไร่ โดยมีพื้นที่ในเขตชลประทาน 1,087,729 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 48.34 ของพื้นที่การเกษตร จังหวัดพิจิตรมีพื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม โดยแยก รายละเอียดตามพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คือพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว 1,971,113 ไร่ พื้นที่เหมาะสมสูงสำหรับการปลูกอ้อย 154,096 ไร่ พื้นที่เหมาะสมสูงสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง 264,026 ไร่ พื้นที่เหมาะสมสูงสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 112,212 ไร่ พื้นที่เหมาะสมสูงสำหรับการปลูกมะม่วง 20,593 ไร่ และพื้นที่เหมาะสมสูง สำหรับการปลูกส้มโอ 16,222 ไร่

การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แบ่งเป็น แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ต้นฝน และปลายฝน โดยช่วงต้นฤดูฝน เกษตรกรจะปลูกในเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน และเก็บเกี่ยวเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม ช่วงปลายฤดูฝนจะปลูก ในเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม และเก็บเกี่ยวเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่บริเวณอำเภอ โททะเล โพธิ์ประทับช้าง ทับคล้อ ตะพานหิน เมือง และอำเภอสว่างมุ้ง ตามลำดับ

สำหรับภาพรวมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของพื้นที่จังหวัดพิจิตร เนื่องจากน้ำสำหรับการเกษตร มีไม่เพียงพอในช่วงฤดูแล้ง ทำให้เกษตรกรบางส่วนมีการปรับเปลี่ยนจากการปลูกข้าวนาปรัง ที่ใช้น้ำในการ เพาะปลูกมากหันมาปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ใช้น้ำน้อยกว่าแทน ซึ่งสามารถลดต้นทุน และเพิ่มรายได้ดีกว่าการ ปลูกข้าว

สมาคมเยียมชม โกดังบริษัท ศิริชัย อินเตอร์เทรด จำกัด (สมาชิกสมาคม)

บริษัท ศิริชัย อินเตอร์เทรด จำกัด ทำการค้าทางด้านการขายส่งวัตถุดิบทางการเกษตร เช่น ถั่วเขียว ถั่วแดง และวัตถุดิบอื่น ๆ ทางการเกษตร

สำหรับช่วงนี้ เนื่องจากปริมาณความต้องการซื้อผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่มีน้อย ทำให้การค้าในพื้นที่ดูชะงัก

จังหวัดเพชรบูรณ์

สภาพทั่วไป

จังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ทิศเหนือติดจังหวัดเลย ทิศใต้ติดจังหวัดลพบุรี ทิศตะวันออกติดจังหวัดขอนแก่นและชัยภูมิ ทิศตะวันตกติดจังหวัดพิษณุโลก พิจิตร และนครสวรรค์ โดยมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 12,668 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7.9 ล้านไร่ มีภูเขาล้อมรอบคล้ายรูปเกือกม้าพื้นที่ประมาณร้อยละ 40 ของพื้นที่ทั้งหมด สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 114 เมตร มีพื้นที่ราบอยู่ตอนกลางลาดเอียงจากเหนือลงใต้ มีแม่น้ำสำคัญไหลผ่านจังหวัด คือแม่น้ำป่าสัก เป็นแนวยาวจากทิศเหนือมาทิศใต้ ความยาว 350 กิโลเมตร ไหลลงสู่เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี

สภาพการเกษตรกรรม

จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินมากที่สุดสามอันดับแรก คือ การปลูกพืชไร่ ทำนาข้าว ปลูกไม้ผล และไม้ยืนต้น คิดเป็นร้อยละเมื่อเทียบกับพื้นที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด คือ 49.33, 37.00, 8.82 ตามลำดับ โดยพบว่าบริเวณลุ่มน้ำป่าสักตอนบนซึ่ง ครอบคลุมจังหวัดเพชรบูรณ์ มีป่าเสื่อมโทรมมากกว่าร้อยละ 50 ของพื้นที่ เนื่องจากราษฎรบุกรุกที่ดิน ซึ่งพบปัญหามากในท้องที่เขาค้อ น้ำหนาว หล่มสัก หล่มเก่า และวิเชียรบุรี ส่วนใหญ่จะเข้าทำประโยชน์โดยการปลูก พืชไร่ เช่น ข้าวโพด ฝ้าย และผลไม้ เช่น มะขามหวาน เป็นต้น

การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แบ่งเป็น รุ่น 1 (ฤดูฝน) แบ่งออกเป็น ต้นฤดูฝน ปลูกระหว่าง มีนาคม - กรกฎาคม และ ปลายฤดูฝน ปลูกระหว่าง สิงหาคม - ตุลาคม ซึ่งผลผลิตทั้งต้นฤดูฝนและปลายฤดูฝน จะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนมิถุนายน - กุมภาพันธ์ และ รุ่น 2 (ฤดูแล้ง) ปลูกระหว่าง พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ ซึ่งเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม

สำหรับภาพรวมเนื้อที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากราคาปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี สารเคมี และน้ำมันเชื้อเพลิงที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สูงขึ้น เกษตรกรจึงปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปปลูกมันสำปะหลัง ที่มีต้นทุนต่ำ และให้ผลตอบแทนดีกว่า

แหล่งข้อมูล : ร้านสมชัยพานิชย์ (88)

การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในเขตพื้นที่ อำเภอนาดูน จังหวัดขอนแก่น ในปีนี้พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในเขตนี้ลดลง ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลดลง เนื่องจากเกษตรกรบางส่วนหันมาปลูกมันสำปะหลัง ถั่วเขียว และถั่วแขก

สำหรับในปีนี้อัตราข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทางร้านรับซื้อฝักสดอยู่ที่ 8.50 บาท/กิโลกรัม ความชื้นที่ 30 % ทางร้านไม่รับซื้อเมล็ด (ราคาข้าวโพด ณ วันที่ 9 กรกฎาคม 2566)

แหล่งข้อมูล : ร้านแก้วประเสริฐ

การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ในปีนี้พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในเขตนี้ลดลง ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลดลง เกษตรกรบางส่วนหันมาปลูกมันสำปะหลัง และอ้อย

สำหรับในปีนี้อัตราข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทางร้านรับซื้ออยู่ที่ 8.30 บาท/กิโลกรัม (ข้าวโพดสีเป็นเมล็ดแล้ว) ความชื้นที่ 30 % (ราคาข้าวโพด ณ วันที่ 9 กรกฎาคม 2566)

จังหวัดเลย

สภาพทั่วไป

จังหวัดเลย ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ระหว่างละติจูดที่ 16 องศา 45 ลิปดาเหนือ ถึง 18 องศา 10 ลิปดาเหนือ เส้นลองจิจูดที่ 100 องศา 50 ลิปดาตะวันออก ถึง 102 องศา 10 ลิปดา ตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ 11,424.612 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,140,382 ไร่ ห่างจาก กรุงเทพมหานคร ประมาณ 520 กิโลเมตร (เส้นทางกรุงเทพฯ - ชัยภูมิ - เลย) มีอาณาเขตติดต่อดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศตะวันตก ติดต่อกับ เทือกเขาเพชรบูรณ์ อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอนครไทย อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี อำเภอศรีบุญเรือง อำเภอสวรรคภูหา อำเภอนากลาง และอำเภอนาวัง จังหวัดหนองบัวลำภู ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอภูผาม่าน อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น

สภาพการเกษตรกรรม

จังหวัดเลย มีเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรจำนวน 2,554,818 ไร่ เนื้อที่ส่วนใหญ่ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด เป็นเนื้อที่ปลูกพืชไร่ 1,039,494 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 40.7 รองลงมาเป็นที่ปลูกไม้ยืนต้น คิดเป็นร้อยละ 32.1 พื้นที่ทำนา คิดเป็นร้อยละ 16.8 พื้นที่ปลูกไม้ผล คิดเป็นร้อยละ 7.9 พื้นที่ปลูกผักและไม้ดอกไม้ประดับ คิดเป็นร้อยละ 1.4 พื้นที่ปลูกข้าวนาปรังและพืชฤดูแล้ง คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับอำเภอที่มีการเพาะปลูกพืชมากที่สุด ได้แก่ อำเภอด่านซ้ายจำนวน 368,825 ไร่ รองลงมา อำเภอปากชม 363,451 ไร่ อำเภอเมืองเลย 321,251 ไร่ และน้อยที่สุดคือ อำเภอหนองหิน 59,013 ไร่พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเลย ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ยางพารา มะขามหวาน ลำไย คริสต์มาส และไม้ดอกไม้ประดับกระถาง เป็นต้น

สำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ของจังหวัดเลย เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์เป็นภูเขาสูง สลับซับซ้อน มีที่ราบเชิงเขา เหมาะกับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เพาะปลูกง่าย ใช้น้ำในปริมาณน้อย ประกอบกับตลาดมีความต้องการสูง ส่วนใหญ่ใช้เพื่อการเป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ ซึ่งการปลูกจะเน้นในช่วงฤดูฝน มีจำนวน 2 รุ่น คือ ต้นฤดูฝน (ปลูกเดือน เมษายน-กรกฎาคม เก็บเกี่ยวเดือนสิงหาคม-พฤศจิกายน) และปลายฝน (ปลูกเดือน สิงหาคม-กันยายน เก็บเกี่ยวเดือน ธันวาคม-มกราคม) แต่ในปัจจุบันเกษตรกรปรับเปลี่ยนพื้นที่บางส่วนหันไปปลูกมันสำปะหลังที่มีต้นทุนต่ำและให้ผลตอบแทนดีกว่า

แหล่งข้อมูล : ร้านไทรงามพืชผล

การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในเขตพื้นที่ อ.ด่านซ้าย จังหวัดเลย ในปีนี้พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในเขตนี้ลดลง ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลดลง เกษตรกรบางส่วนหันมาปลูกมันสำปะหลัง สำหรับในปีนี้อัตราข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทางร้านรับซื้อฝักสดอยู่ที่ 8.30 บาท/กิโลกรัม ความชื้นที่ 30 % (ราคาข้าวโพด ณ วันที่ 10 กรกฎาคม 2566)

แหล่งข้อมูล : บริษัท จ.เจริญมาร์เก็ตติ้ง จำกัด

การปลูกมันสำปะหลังในเขตพื้นที่ อําเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ในปัจจุบันพื้นที่ทำการเกษตรเมืองเลยได้ปรับเปลี่ยนไป เนื่องจากเกษตรกรหันมาปลูกมันสำปะหลังเพิ่มมากขึ้น ปัจจัยที่ทำให้เกษตรกรบางส่วนหันมาปลูกมันสำปะหลัง เนื่องจากต้นทุนในการเพาะปลูกต่ำกว่าการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ซึ่งมีต้นทุนในการเพาะปลูกเพิ่มมากขึ้น

สำหรับในปีนี้อัตราแป้งมันสำปะหลังทางร้านรับซื้อเชื้อแป้ง 30 % อยู่ที่ 4.05 บาท/กิโลกรัม และเชื้อแป้ง 25% อยู่ที่ 3.65 บาท/กิโลกรัม (ราคารับซื้อหัวมัน ณ วันที่ 10 กรกฎาคม 2566)